

ECHO

Parafii Świętego Antoniego Padewskiego
w Gołkowicach

BIULETYN PARAFIALNY Nr 8 (10) 13.06.2005

WYDANIE SPECJALNE

UROCZYSTOŚĆ ODPUSTOWA
WSPOMNIENIE ŚWIĘTEGO ANTONIEGO Z PADWY

Exemplarz bezpłatny

ŚWIĘTY ANTONI MÓDL SIĘ ZA NAMI

*Kto, kiedy i dlaczego wymyślił odpusty
i czy można jeszcze dzisiaj za konkretną modlitwę
być zwolnionym z czyśćca np. 100 dni?*

Na początku trzeba powiedzieć, że odpustów nie wymyślili ludzie, lecz sam Pan Bóg, który w Piśmie Świętym objawił nam taką możliwość(...)

"Punktem wyjścia do zrozumienia odpustu jest obfitość miłosierdzia Bożego, okazana na Krzyżu Chrystusa"(*). Przez swoją śmierć Jezus zgładził ludzki grzech, odpuszczając winy i przywracając tym samym utraconą łączność z Bogiem. Chrzest jest włączeniem w ten Chrystusowy dar. Chrzest gładzi grzech pierworodny (gdy chrzczone są niemowlęta) oraz wszystkie popełnione grzechy (gdy chrzest przyjmują dorośli). Zaś grzechy popełnione po chrzcie są gładzone w sakramencie pokuty i pojednania. Jednak zgładzenie grzechu nie wiąże się z jednoczesnym darowaniem winy. Taka jest "pedagogika wychowawcza" Boga. "Na pierwszy rzut oka mówienie o karach po sakramentalnym rozgrzeszeniu może wydawać się nielogiczne."(*) Ale tak nie jest. Już w Starym Testamencie widzimy, że przebaczenie grzechu nie wiąże się z jednoczesnym darowaniem kary. Czytamy, że "Bóg [jest] miłosierny i litościwy (...) przebaczący niegodziwość, niewierność, grzech (...) lecz nie pozostawiający bez ukarania"(Wj 34, 6n). Także król Dawid, zgrzeszywszy ciężko otrzymał od Boga przebaczenie, ale jednocześnie Bóg zapowiedział mu karę (patrz: 2 Sm 12, 11 - 13. 16, 21). "W tym kontekście kara doczesna wyraża potrzebę cierpienia człowieka, który, chociaż pojednał się z Bogiem, ciągle jest jeszcze naznaczony tymi skutkami grzechu" (*). Tą karą doczesną za życia jest zadośćuczynienie wymagane w sakramencie pokuty (jeden z warunków) oraz po śmierci czyściec.

Wiara Kościoła w odpust sięga już starożytności, kiedy to wierzył, że może wyrażać miłosierdzie Boga (wszak Jezus powiedział do Piotra: "Cokolwiek rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie, a co

zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie" (Mt 16, 19), patrz także: Mt 18, 18) poprzez darowanie kar doczesnych. Odpustu dostępuje "chrześcijanin odpowiednio usposobiony i pod pewnymi, określonymi warunkami, za pośrednictwem Kościoła, który jako szafarz owoców odkupienia rozdaje i prawomocnie przydziela zadośćuczynienie ze skarbcza zasług Chrystusa i świętych" (Encheridion indulgentiarum, Normae de indulgentiis z roku 1999, s. 21).

W pierwszych wiekach chrześcijaństwa samo słowo odpust rozumiano jako darowanie lub złagodzenie kar kościelnych. W Kościele była wtedy w praktyce tzw. pokuta publiczna za szczególnie ciężkie grzechy (morderstwo, zaparcie się wiary...). Otrzymujący rozgrzeszenie musiał publicznie odpokutować zło, a nawet przez pewien czas był odłączony od wspólnoty kościelnej. Mógł on jednak spełniać pewne czyny dla dobra wspólnoty Kościoła, za które otrzymywał odpust. Z czasem publiczne pokuty zarzucano na rzecz tzw. pokut domowych (post, jałmużna, modlitwa), co wiązało się z ich złagodzeniem. Kary te nakładane przez Kościół, mógł ona sam także darować, zwłaszcza w niebezpieczeństwie śmierci. Tworzyła się w tym czasie także praktyka przenoszenia tych łask na zmarłych, zwłaszcza tych, którzy nie zdążyli odpokutować kar ziemskich i mogą być jeszcze oczyszczani w czyśćcu. Odpust był odmierzany dniami kary kościelnej, stąd wzięto się liczenie go na dni i lata. Zaś od wieku XI Kościół wprowadził odpusty zupełne (np. Papież Urban II na synodzie klermonckim w roku 1095 udzielił go krzyżowcom).

Kościół zaczął coraz więcej udzielać łask i wiązać je z pobożnymi czynami, nawiedzeniami świętych miejsc itp. Zawsze jednak nauczał, że odpust nie jest darowaniem grzechów, bo od tego jest spowiedź św., lecz tylko darowaniem kar za grzechy. Odpust ma znacznie niższą wartość niż Sakramenty, które są widzialnymi znakami niewidzialnej łaski Bożej.

Ofiarowanie odpustów za zmarłych, nie oznacza jednakże, że Papież czy biskup jest w stanie, według swej woli, uwolnić dusze z czyśćca. Wierzymy, że ofiarując odpust za zmarłych, wypraszaamy dlań szczególnie łaski Boga za wstawiennictwem całego Kościoła - tak żyjących jak i zmarłych będących już w niebie.

Praktyka odpustów upowszechniła się bardzo w Kościele średniowiecznym do tego stopnia, że wiele modlitw, nabożeństw, medalików, figurek itp. miało przypisaną odpusty. Wynikało to głównie z chęci Kościoła, aby udzielać jak największą łaskę. Z czasem niestety praktyki te (jak np. pobożne ucałowanie krzyżyka, aby otrzymać ileś dni odpustu) stały się magicznymi rytuałami, do których prosty lud przywiązywał więcej znaczenia niż do Sakramentów. Pojawili się też różnego rodzaju naciągacze.(...) Odpowiedzią na nadużycia była Reformacja oraz Sobór w Trydencie. Dzięki Soborowi wiele z nich zostało zlikwidowanych.

Sprawą odpustów zajmowano się wiele i w naszym wieku. Do niedawna można było uzyskać określoną ilość dni odpustu za spełnienie określonej pobożnej czynności. Zmienił to Papież Paweł VI konstytucją apostolską Indulgentiarum doctrina z 1 stycznia 1967 r. W miejsce przeliczania odpustu na dni, wprowadził on rozróżnienie na odpusty zupełne i częściowe. W konstytucji tej umieścił ściśle określone warunki uzyskania odpustu.

Obecnie w Kościele obowiązuje nowy wykaz odpustów Enchiridion Indulgentiarum z 16. lipca 1999 roku, ogłoszony przez Stolicę Apostolską. Wylicza możliwości otrzymania odpustów zupełnych i niezbędne to tego warunki, np.:

Poświęcenie się rodziny Najświętszemu Sercu Pana Jezusa, Trzydniowe rekolekcje,

Pobożne przyjęcie błogosławieństwa Urbi et orbi, choćby tylko przez radio czy TV, itd.

Nowością jest odpust za "publiczne świadectwo wiary w określonych sytuacjach codziennego życia, jak częste przystępowanie do sakramentów, włączenie do form życia wspólnotowego przejawów wiary i apostolatu, przepowiadaniem słowem i uczynkiem chrześcijańskiego zbawienia osobom oddalonym od wiary". Może to wyrazić się np. poprzez modlitwę przed posiłkiem w publicznej jadłodajni, czy uczynienie znaku Krzyża przechodząc obok kościoła itp.(...)

(...)Także pielgrzymki do Rzymu i Ziemi Świętej wiążą się z dodatkowymi łaskami odpustowymi.(...)

kl. Adam Sch. P.

* - cytaty z katechety papieskiej wygłoszonej na audyencji generalnej z dn. 29. września 1999 roku.

W historii narosło wiele opinii na temat odpustów. Były czasy, w których poprzez niewłaściwe ich traktowanie dochodziło do bardzo poważnych nadużyć. Dzisiaj, a już właściwie podczas trwania Soboru Watykańskiego II, zorientowano się, że odpusty są zbyt ważną sprawą, by przejść obok nich obojętnie. Z tej racji Paweł VI ogłosił w Konstytucji Apostolskiej Indulgentiarum doctrina, z 1 stycznia 1967 r., poprawioną naukę w zakresie praktyki odpustów. Podaje ją w sposób skondensowany w kanonach 992-997 kodeksu prawa kanonicznego Jana Pawła II z 1983 r.

ODPUST

(por. KPK, kan. 992-997; Indulgentiarum Doctrina, Posoborowe Prawodawstwo Kościelne, t. I, z. 2; Enchiridion indulgentiarum (wyd. 4, lipiec 1999), Posoborowe Prawodawstwo Kościelne, t. IX, z. 3)

I Odpust jest darowaniem wobec Boga kary doczesnej za grzechy odpuszczone już co do winy. Może go uzyskać wierny, odpowiednio przygotowany - po wypełnieniu pewnych określonych warunków - przy pomocy Kościoła, który jako służebnica odkupienia autorytatywnie rozporządza i dysponuje skarbem zadośćuczynienia Chrystusa i Świętych. Odpustami są czynności wiernych, w wielu wypadkach łączące się z jakimś miejscem (np. kościołem) lub z rzeczą (np. różańcem).

II Odpust jest częściowy albo zupełny, zależnie od tego, czy uwalnia od kary doczesnej należnej za grzechy w części lub w całości. Odpust częściowy jest oznaczony bez określania dni lub lat. Kryterium miary tego odpustu stanowi wysiłek i gorliwość z jaką ktoś wykonuje dzieło obdarzone odpustem częściowym. Mianowicie zyskującemu odpust Kościół przydziela ze swego skarbcza tyle darowania kary doczesnej, ile on sam jej otrzymuje przez wykonanie dobrej czynności. Stąd

tym więcej będzie darowania, im więcej gorliwości okaże osoba zyskująca odpust.

III Nikt nie może przekazywać innym osobom żyjącym odpustów, jakie sam zyskuje. Odpusty zarówno częściowe jak i zupełne mogą być zawsze ofiarowane za zmarłych na sposób wstawiennictwa.

IV Odpust zupełny można uzyskać tylko jeden w ciągu dnia. Jednakże w momencie śmierci wierny może uzyskać odpust zupełny, chociażby tego dnia zyskał już inny odpust zupełny. Odpust częściowy można uzyskać kilka razy dziennie, chyba że co innego jest wyraźnie zaznaczone.

V Do uzyskania odpustu zupełnego wymaga się wykonania dzieła obdarzonego odpustem, oraz wypełnienia trzech następujących warunków: 1) spowiedź sakramentalna, 2) Komunia eucharystyczna, 3) modlitwa w intencjach Ojca Świętego, 4) wyzbycie się jakiegokolwiek przywiązania do grzechu, nawet lekkiego.

VI Ponadto wymaga się wykluczenia wszelkiego przywiązania do grzechu nawet powszedniego. Jeśli brakuje pełnej tego rodzaju dyspozycji, albo nie zostaną spełnione wyliczone warunki, wtedy odpust będzie tylko częściowy.

VII Wypada, by Komunia święta i modlitwa w intencjach Ojca Świętego miały miejsce w tym dniu, w którym wykonuje się dzieło obdarzone odpustem.

VIII Po jednej spowiedzi sakramentalnej można uzyskać kilka odpustów zupełnych. Natomiast po jednej Komunii eucharystycznej i po jednej modlitwie w intencjach Ojca Świętego zyskuje się tylko jeden odpust zupełny.

IX Warunek dotyczący modlitwy w intencjach Ojca Świętego wypełnia się całkowicie przez odmówienie jeden raz "Ojciec nasz" i "Zdrowaś". Pozostawia się wiernym swobodę wyboru jakiegokolwiek modlitwy zgodnie z ich pobożnością.

X Jeżeli do uzyskania odpustu związanego z jakimś dniem wymagane jest nawiedzenie kościoła lub kaplicy, to można go dokonać od południa dnia poprzedzającego, aż do północy kończącej dzień oznaczony.

XI Wierni mogą uzyskać odpust zupełny wypełniając warunki określone w punkcie 5 i następujące dzieła obdarzone odpustem:

- 1)** adoracja Najświętszego Sakramentu trwająca przynajmniej przez pół godziny,
- 2)** pobożne przyjęcie - choćby tylko przez radio - Błogosławieństwa Papieskiego udzielanego Miastu i Światu,
- 3)** nawiedzenie cmentarza w dniach od 1 do 8 listopada połączone z modlitwą - choćby tylko w myśli - za zmarłych (odpust ten może być ofiarowany tylko za dusze w czyśćcu cierpiące),
- 4)** pobożny udział w obrzędzie liturgicznym w Wielki Piątek i ucałowanie krzyża,
- 5)** udział w ćwiczeniach duchowych trwających przynajmniej przez trzy dni,
- 6)** publiczne odmówienie Aktu Wynagrodzenia w uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego,
- 7)** publiczne odmówienie Aktu poświęcenia rodzaju ludzkiego Chrystusowi Królowi w uroczystość Chrystusa Króla,
- 8)** w uroczystość śś. Apostołów Piotra i Pawła, każdy kto pobożnie używa przedmiotu religijnego (krzyża, różańca, szkaplerza, medalika) poświęconego przez Papieża lub Biskupa i w tym dniu odmówi Wyznanie Wiary,
- 9)** wysłuchanie w czasie misji kilku kazań i udział w uroczystym ich zakończeniu,
- 10)** przystąpienie po raz pierwszy do Komunii św. lub udział w takiej pobożnej ceremonii,
- 11)** odprawienie pierwszej Mszy św. lub pobożne uczestnictwo w niej,
- 12)** odmówienie różańca w kościele, w rodzinie, we wspólnocie zakonnej (należy odmówić przynajmniej jedną część, jednakże pięć dziesiątek w

sposób ciągły, z modlitwą ustną należy połączyć pobożne rozważanie tajemnic, w publicznym odmawianiu tajemnice winne być zapowiadane zgodnie z zatwierdzoną miejscową praktyką, w odmawianiu prywatnym wystarczy, że wierny łączy z modlitwą ustną rozważanie tajemnic);

13)odnowienie przez kapłana w 25-, 50-, 60-lecie święceń kapłańskich postanowienia wiernego wypełniania obowiązków swojego powołania, uczestniczenie w Mszy św. jubileuszowej,

14)czytanie Pisma św. z szacunkiem należnym słowu Bożemu, przynajmniej przez pół godziny,

15)nawiedzenie kościoła, w którym trwa Synod diecezjalny i odmówienie tam "Ojcze nasz" i "Wierzę",

16)odmówienie w sposób uroczysty hymnu "Przed tak wielkim Sakramentem" w Wielki Czwartek,

17)odmówienie tego samego hymnu w uroczystość Bożego Ciała,

18)publiczne odmówienie hymnu "Ciebie Boże wielbimy" w ostatnim dniu roku,

19)publiczne odmówienie hymnu "Przybądź Duchu" w Nowy Rok i w Zesłanie Ducha Świętego,

20)pobożne odprawienie Drogi Krzyżowej (przed stacjami prawnie erygowanymi, połączone z rozważaniem Męki i Śmierci Chrystusa i przechodzeniem od stacji do stacji; w publicznym odprawianiu wystarczy przechodzenie prowadzącego),

21)pobożne nawiedzenie kościoła w święto tytułu i dnia 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli) i odmówienie "Ojcze nasz" i "Wierzę",

22)pobożne nawiedzenie kościoła lub ołtarza w dniu jego konsekracji i odmówienie "Ojcze nasz" i "Wierzę",

23)pobożne nawiedzenie kościoła w Dniu Zaduszny i odmówienie "Ojcze nasz" i "Wierzę" (odpust ten może być ofiarowany tylko za dusze w czyśćcu cierpiące),

24)pobożne nawiedzenie kościoła lub kaplicy zakonnej w święta Założyciela i odmówienie "Ojcze nasz" i "Wierzę",

25)udział w czynności świętej, której przewodniczy wizytator w czasie odbywania wizytacji pasterskiej,

26)odnowienie przyrzeczeń chrztu św. w czasie nabożeństwa Wigilii Paschalnej lub w rocznicę swego chrztu,

27)pobożne nawiedzenie jednej z czterech patriarchalnych bazylik rzymskich i odmówienie tam "Ojcze nasz" i "Wierzę" w: święto tytułu, jakiegokolwiek święto nakazane, raz w roku w innym dniu wybranym przez wiernego,

28)udział w świętych czynnościach sprawowanych w kościołach stacyjnych w Rzymie w określonych dniach roku zaznaczonych w Mszałe Rzymskim,

29)w momencie śmierci, o ile wierny miał za życia zwyczaj odmawiania jakiegokolwiek modlitw (w tym wypadku wymieniony warunek zastępuje trzy zwyczajne warunki uzyskania odpustu zupełnego), dla uzyskania tego odpustu chwalebłą rzeczą jest posługiwać się krucyfiksem lub krzyżem.

Pełny wykaz odpustów cząstkowych (70), znajduje się w "Wykazie odpustów", Posoborowe Prawodawstwo Kościelne, t. IX, z. 3, Warszawa 1978.

Solidarna miłość w Kościele powoduje wymianę duchowych dóbr. Zasadą tej komunii świętych pozostaje Chrystus. Człowiek, jednocząc się z Nim, jednoczy się z całym Jego Ciałem, czyli Kościołem. Ta więź obejmuje wiernych na ziemi, świętych w niebie oraz pozostających w stanie czyśćcowego oczyszczenia. Owocem tego krążenia dóbr jest duchowe bogactwo, które nazwano w średniowieczu "skarbcem Kościoła". To określenie może nas razić, ważne jest jednak to, co wyraża. Podstawowym "majątkiem" zdeponowanym w tym "skarbcu" są owoce zbawczego dzieła Chrystusa. Mieszczą się tam także wszystkie dzieła świętych, ich modlitwy i dobre czyny, a także dobre dzieła każdego z nas.

Odpust jest modlitwą

Odpusty są otwieraniem przez Kościół tego "skarbcu" w celu wspierania potrzebujących. Tego rozdzielania nie należy pojmować jako jakiejś mechanicznej dystrybucji. Odpust ma strukturę modlitwy. Cały Kościół wstawia się za grzesznikiem u Ojca. Prosi Go o zmniejszenie lub przekreślenie konsekwencji grzechu (kar doczesnych). Czyni to zawsze przez pośrednictwo Jezusa Chrystusa, jedyne Zbawcy. To miłość Chrystusowa rozlana w Kościele przez Ducha Świętego umożliwia wzajemne wspomaganie się osób dążących do zbawienia. Kościół niejako uzupełnia duchowe braki grzesznika, przyspiesza rekonwalescencję jego duszy. Dotyczy to także czyśćca jako stanu pośmiertnej pokuty. Dlatego odpusty możemy zyskiwać nie tylko dla siebie, ale także dla pozostających w czyśćcu. Aby zyskać odpust, trzeba spełnić określony uczynek. Decydujące jest jednak nastawienie wewnętrzne: postawa nawrócenia, wiara w Boże miłosierdzie oraz w Kościół jako wspólnotę zbawienia. Odpusty tym bardziej są owocne, im ktoś ściślej jest złączony przez miłość z Chrystusem-Głową i z Kościołem-Ciałem.

Praktyczny poradnik korzystania z odpustów T.J.

Odpust cząstkowy uwalnia od kary doczesnej w części. Odpust zupełny uwalnia od kary doczesnej w całości. Wierny może uzyskiwać odpust cząstkowy lub zupełny za siebie lub ofiarować go za zmarłego (zawsze, nie tylko w listopadzie).

Odpust zupełny można uzyskać tylko jeden raz w ciągu dnia, poza pozostającymi w obliczu śmierci, natomiast odpusty cząstkowe można uzyskiwać w ciągu jednego dnia wielokrotnie.

Warunki wymagane do uzyskania odpustu zupełnego:

1. Stan łaski uświęcającej, w razie potrzeby spowiedź. Po jednej spowiedzi można zyskać wiele odpustów. Wielokrotne spowiadanie się, aby uzyskać kolejne odpusty jest nieporozumieniem. Istotna jest wola zyskania odpustu i wewnętrzna postawa nawrócenia. Spowiedź nie musi mieć miejsca w tym samym dniu, w którym zyskujemy odpust.
2. Przystąpienie do Komunii świętej. Jednorazowa Komunia łączy się z jednym odpustem.

3. Modlitwa w intencjach papieża. Nie za osobę papieża, ale w intencji, jaką on wyznacza. Nie trzeba jej dokładnie znać. Wystarczy mieć intencję takiej modlitwy w łączności z papieżem. Wystarczy odmówić „Ojcze nasz” i „Zdrowaś Maryjo”. Jedna modlitwa łączy się z jednym odpustem.

4. Brak przywiązania do jakiegokolwiek grzechu, nawet powszedniego. Ten warunek sprawia trudności. Nie należy się zastanawiać, czy ten warunek jest spełniony czy nie. To wie tylko Bóg. Ważne jest szczere pragnienie całkowitego odwrócenia się od grzechu. Jeśli wolność od grzechu nie jest pełna, zyskuje się wtedy odpust cząstkowy.

5. Spełnienie dzieła naznaczonego odpustem zupełnym. Jeśli tym dziełem jest nawiedzenie kościoła lub kaplicy, to należy odmówić Modlitwę Pańską i „Wierzę”.

Odpusty, które można ofiarować tylko za zmarłych, związane są z dwoma uczynkami:

- **nawiedzenie kościoła** – od południa 1 listopada, przez cały Dzień Zaduszny lub
- **nawiedzenie cmentarza i modlitwa za zmarłych, choćby tylko w myśli** – od 1 do 8 listopada.

Odpusty w Kościele katolickim

Praktyka zyskiwania odpustów przez wiernych w Kościele katolickim ma wielowiekową tradycję. Najnowsza nauka o odpustach podają dwa dokumenty Stolicy Apostolskiej, mianowicie:

1. "Indulgentiarum doctrina" z dnia 1.01.1967 r.
2. "Enchiridion indulgentiarum" z dnia 29.06.1968 r.

W drugim dokumencie znajduje się zatwierdzenie nowego "**Wykazu odpustów**" przez papieża Pawła VI z dnia 15.06.1968 r. oraz bardzo ważna informacja, mianowicie: "...**unieważniając ogólne formy udzielania odpustów nie zamieszczony w niniejszym WYKAZIE, znosi ponadto przepisy Kodeksu Prawa Kanonicznego i Pism**

Apostolskich, dotyczących odpustów, o ile nie są wyliczone w zamieszczonych poniżej normach o odpustach”.

Aby ten drogocenny dar Boży mógł ktoś uzyskać i być przekonany o tym, że go rzeczywiście uzyskał, musi dokładnie zapoznać się z całością nauki o odpustach, zawartą w tych najnowszych dokumentach(...) każdy powinien podjąć wysiłek zyskiwania tych odpustów codziennie, zwłaszcza zupełnych.

ŁASKA ODPUSTU W ROKU EUCHARYSTII

Przeżywając Rok Eucharystii, Kościół zwraca naszą uwagę na tę wielką tajemnicę wiary, jaką jest eucharystyczna obecność Jezusa Chrystusa. Sam Ojciec Święty Jan Paweł II w liście apostolskim z 7 października 2004 roku *Mane nobiscum Domine* umieszcza ją w kontekście następnego kroku w kontemplacji oblicza Jezusa. Celem tego roku jest zatem zbliżenie się do Chrystusa obecnego pośród nas w Najświętszym Sakramencie. Logiczne staje się więc pogłębienie nabożeństwa eucharystycznego, a szczególnie wszelkich form wyrażających wiarę w prawdziwą obecność Chrystusa w tej tajemnicy.

By pobudzić wiernych do eucharystycznych praktyk i refleksji nad tą tajemnicą, Ojciec Święty udzielił łaski odpustu zupełnego wszystkim odprawiającym niektóre z nich. Warunki otrzymania odpustów ogłosiła Penitencjaria Apostolska dekretem zatytułowanym *Miraculum maximum* (Największy z cudów) z 25 grudnia 2004 roku. Dokument ten świadczy wyraźnie o trosce, aby przez praktykowanie nabożeństw eucharystycznych pogłębić wiarę w obecność Emmanuela pośród nas.

Łaska odpustu zupełnego została udzielona wszystkim, którzy uważnie i pobożnie uczestniczą w celebracjach oraz praktykach ku czci Najświętszego Sakramentu. Mogą być one odprawiane zarówno w czasie uroczystego wystawienia w monstrancji, jak również przed samym tabernakulum, w którym jest obecny Pan Jezus. Główny akcent został położony na wyznanie naszej wiary w rzeczywistą obecność Pana w Najświętszym Sakramencie.

Jedną z najbardziej powszechnych i znanych praktyk kultu eucharystycznego jest tzw. nawiedzenie. Chrześcjanin, świadomy obecności Zbawiciela pod postacią chleba w tabernakulum, pozostaje wobec Niego w postawie adoracji lub cichej modlitwie. Może to być krótka modlitwa osobista lub odmówienie liturgii godzin. Czymś bardziej uroczystym i publicznym jest uczestniczenie w adoracji przed wystawionym Najświętszym Sakramentem. Adoracje te mogą być odprawiane zarówno prywatnie, jak i wspólnotowo. Mogą trwać krótko lub wiele godzin.

Piękną formą pobożności eucharystycznej jest błogosławienie Najświętszym Sakramentem, zarówno w monstrancji, ale także i w innej prostszej formie (np. w bursie, gdy kapłan idzie do chorego). Z pewnością formą uczczenia Pana Jezusa będzie także pobożne ukłonienie przed Najświętszym Sakramentem, odmówienie takich modlitw, jak *Wielbię Ciebie, Niechaj będzie pochwalony i innych* (np. śpiew pieśni eucharystycznych). Pobożne uczestnictwo w procesjach eucharystycznych jest także publicznym wyznawaniem wiary w Jego obecność pośród nas. Na pewno pięknym i zasługującym przed Bogiem aktem jest nieustanna troska o światło przed tabernakulum, czyli uzupełnianie oleju w lampce lub zmiana świecy w odpowiednim momencie.

Warto również podkreślić wielką troskę Kościoła o chorych, szczególnie tych zmuszonych cierpieniem do pozostawania w domu lub w szpitalu. Chociaż często nie mogą oni udać się do kaplicy lub kościoła, to jednak w tym szczególnym roku nie zostali pozbawieni możliwości uzyskania odpustu zupełnego. Otóż mogą oni uzyskać ten odpust, udając się przed tabernakulum w sposób duchowy. W tym duchu winni także odmówić modlitwę *Ojcze nasz* oraz *Wierzę*, jednocząc się w ten sposób z całą wspólnotą ludzi wierzących, a także wyrazić swoją wiarę w prawdziwą obecność Pana Jezusa jeszcze jakimś aktem uwielbienia, jak *Chwała i dziękczynienie, Niechaj będzie pochwalony, Wielbię Ciebie lub innym*. Ci chorzy, którzy ze względu na swoją niemoc nie są w stanie uczynić nawet tego, mogą w duchu złączyć się z tymi, którzy odprawiają adorację lub inne praktyki przed Najświętszym Sakramentem, ofiarując miłosiernemu Bogu swoją chorobę, słabości i utrapienia życia.

Wszyscy kapłani, zakonnicy i zakonnice oraz wierni świeccy mogą uzyskać odpust zupełny za wspólnotowe lub prywatne odmówienie nieszporów i komplety przed Najświętszym Sakramentem, zarówno w czasie wystawienia, jak i przed tabernakulum.

Niezależnie od Roku Eucharystii Kościół związał na stałe łaskę odpustu zupełnego z pewnymi praktykami. Są to choćby półgodzinna adoracja Najświętszego Sakramentu, odmówienie lub odśpiewanie Przed tak wielkim Sakramentem w Wielki Czwartek po mszy św. *Wieczery Pańskiej*, uczestniczenie w procesji eucharystycznej w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej.

(...)Odpust jest darem łaski, przez którą Pan Bóg pomaga człowiekowi naprawić skutki doczesne grzechu, odpuszczonego już w sakramencie pojednania. Te skutki doczesne to m.in. nasze przyzwyczajenie do czynienia zła. Łaskę odpustu otrzymujemy od Boga poprzez wspólnotę Kościoła. Ona bowiem, w całym swoim wymiarze (Chrystus, Matka Najświętsza, święci i inni nasi bracia), staje obok i wspiera nas w drodze ku lepszemu. Z tego wynikają podstawowe warunki utrzymania odpustu, które obowiązują zawsze, niezależnie od tego, z czym jest on wiązany. Chodzi tu o odbycie spowiedzi sakramentalnej (nie jest ona konieczna za każdym razem), zerwanie z wszelkim przywiązaniem do grzechu, przyjęcie komunii św. jako znak wejścia na drogę nawrócenia oraz modlitwa w intencjach wskazanych przez Ojca Świętego jako znak jedności z Kościołem. Do wspomnianych przypadków odpustu przewidzianego na Rok Eucharystii te cztery warunki są również nieodłączne. Dopiero na ich fundamencie podejmujemy owe szczególne praktyki, dzięki którym możemy uzyskać odpust.

ks.Stanisław Mieszczak SCJ (Kraków)

ODPUST ZUPEŁNY ZA KORONKĘ DO MIŁOSIĘDZIA BOŻEGO

Od stycznia 2002 r. za pobożne odmówienie Koronki do Miłosierdzia Bożego można w całej Polsce uzyskać odpust zupełny. Penitencjaria Apostolska 12 stycznia 2002r. wydała akt, w którym udziela pod zwykłymi warunkami odpustu każdemu wiernemu, który „**pobożnie odmówi Koronkę do Miłosierdzia Bożego w kościele lub kaplicy wobec Najświętszego Sakramentu Eucharystii, publicznie wystawionego lub też przechowywanego w tabernakulum**”. Dekret dotyczy całego terytorium Polski. Warunki to: sakramentalna spowiedź, Komunia św., modlitwa w intencjach Ojca Świętego, całkowita wolność od przywiązania do jakiegokolwiek grzechu. Jeżeli zaś ci wierni z powodu choroby (lub innej słusznej racji) nie będą mogli wyjść z domu, ale odmówią Koronkę do Miłosierdzia Bożego z ufnością i z pragnieniem miłosierdzia dla siebie oraz gotowością okazania go innym, to pod zwykłymi warunkami również zyskują odpust zupełny.

Zezwolenie to odpowiedź na prośbę wyrażoną przez kard. Józefa Glempa, Prymasa Polski i przewodniczącego Konferencji Episkopatu, występującego w imieniu biskupów polskich zebranych na 315. Zebraniu Plenarnym w Częstochowie w dniach 29 – 30 listopada 2001r. W archidiecezji krakowskiej można uzyskać odpust zupełny za pobożne odmówienie koronki już od 26 maja 2001 r. Z prośbą o to zwrócił się w ub. Roku kard. Franciszek Macharski. W archidiecezji krakowskiej mogą go otrzymać – również pod zwykłymi warunkami – także osoby, które modlą się koronką do Miłosierdzia Bożego we wspólnocie, której przewodniczy arcybiskup krakowski albo kapłan przez niego delegowany, a także chorzy i inni wierni, którzy modlą się za pośrednictwem radia lub telewizji.

Kardynał Franciszek Macharski

Redakcja: Ks. Proboszcz Kazimierz Koszyk,
S. Korona, A. i G. Gorczowsky
Parafia pw. Świętego Antoniego Padewskiego
Gołkowice Górne 41, 33 – 388 Gołkowice Dolne
e-mail: kkoszyk@tarnow.opoka.org.pl
Strona internetowa parafii:
www.golkowice.tarnow.opoka.org.pl

Oto wykaz dzieł, za których wykonanie można uzyskać odpusty zupełne i częściowe, podanych przez Penitencjarę Apostolską 29 czerwca 1969 roku:

- 1.Odmówienie modlitwy: **Czynności nasze...** (Mszał Rzymski: kolekta z czwartku po Popielcu) - **odpust częściowy**
- 2.Odmówienie aktów cnót teologicznych i żalu za grzechy - **odpust częściowy**
- 3.Nawiedzenie Najświętszego Sakramentu - **odpust częściowy**;
adoracja Najświętszego Sakramentu: przynajmniej pół godziny - **odpust zupełny**
- 4.Odmówienie hymnu: **Uwielbiam Cię nabożnie** (Adoro Te, devote)- **odpust częściowy**
- 5.Odmówienie przed zebraniem modlitwy: **Stajemy wobec Ciebie, Panie** - **odpust częściowy**.
- 6.Odmówienie modlitwy: **Do Ciebie, Święty Józefie** - **odpust częściowy**.
- 7.Odmówienie modlitwy: **Dzięki Ci składamy, Wszechmogący Boże, za wszystkie dobrodziejstwa Twoje. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.** - **odpust częściowy**.
- 8.Odmówienie modlitwy: **Aniele Boży...** - **odpust częściowy**.
- 9.Odmówienie modlitwy **Anioł Pański**, a w okresie wielkanocnym **Królowo nieba** - **odpust częściowy**
- 10.Odmówienie hymnu **Duszo Chrystusowa** - **odpust częściowy**.
- 11.Nawiedzenie jednej z czterech patriarchalnych bazylik rzymskich (św. Piotra, św. Pawła za Murami, Matki Boskiej Większej, św. Jana na Lateranie) i odmówienie tam **Ojcze nasz i Wierzę**
- w święto tytułu;
- w jakiegokolwiek święto nakazane;
- raz w roku w innym dniu wybranym przez wiernego
- **odpust zupełny**
- 12.Błogosławieństwo Papieskie **Urbi et Orbi** choćby tylko przez radio lub telewizję - **odpust zupełny**
- 13.Nawiedzenie cmentarza w dniach 1-8 listopada i modlitwa za zmarłych - **odpust zupełny**; w pozostałe dni roku - **odpust częściowy**.
- 14.Nawiedzenie cmentarza starochrześcijańskiego, czyli katakumb - **odpust częściowy**.
- 15.Odmówienie **Składu Apostolskiego** (pacierzowe wyznanie wiary) lub **Symbolu Nicejsko-Konstantynopolitańskiego** (mszalne wyznanie wiary) - **odpust częściowy**.
- 16.Akt komunii duchowej, wzbudzony przy pomocy jakiegokolwiek pobożnej formuły - **odpust częściowy**.
- 17.Pobożne uczestnictwo **w adoracji krzyża** podczas liturgii w Wielki Piątek - **odpust zupełny**
- 18.Odmówienie Jutrznii lub Nieszporów żałobnych - **odpust częściowy**.
- 19.Udział w nauczaniu lub uczeniu się nauki chrześcijańskiej - **odpust częściowy**.
- 20.Odmówienie **Psalmu 130(129): Z głębości** - **odpust częściowy**.
- 21.Odmówienie modlitwy: **Panie, Boże wszechmogący...** (Liturgia Godzin: poniedziałek, II tydzień, Jutrznia) - **odpust częściowy**.
- 22.Odmówienie modlitwy: **Oto ja, o dobry i najśodszy Jezu** - po komunii św. przed obrazem Jezusa Chrystusa w każdy piątek Wielkiego Postu i w Wielki Piątek - **odpust zupełny**; w pozostałe dni roku - **odpust częściowy**.
- 23.Uczestnictwo w uroczystym obrzędzie eucharystycznym na zakończenie kongresu eucharystycznego - **odpust zupełny**.
- 24.Odmówienie modlitwy: **Wysłuchaj nas, Panie Święty, Ojcze wszechmogący, wieczny Boże, i racz zesłać z nieba świętego Anioła Swego, aby strzegł, osłaniał, nawiedzał i bronił wszystkich mieszkańców tego domu. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.** - **odpust częściowy**.
- 25.Uczestnictwo w rekolekcjach trwających przynajmniej trzy pełne dni - **odpust zupełny**
- 26.Odmówienie aktu: **O Jezu Najśodszy** (akt wynagrodzenia) - **odpust częściowy**, natomiast w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa - za odmówienie publiczne - **odpust zupełny**.
- 27.Odmówienie aktu: **O Jezu Najśodszy, Odkupicielu** (akt poświęcenia rodzaju ludzkiego Chrystusowi Królowi) - **odpust częściowy**, natomiast w uroczystość Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata za odmówienie publiczne - **odpust zupełny**.
- 28.W godzinę śmierci, o ile nie ma kapłana, który udzieliłby sakramentów i błogosławieństwa papieskiego, można odmówić jakiegokolwiek modlitwę, o ile chrześcijanin za życia miał zwyczaj odmawiania jakichkolwiek modlitw. Do tego odpustu należy posłużyć się krucyfiksem lub krzyżem - **odpust zupełny**.
- 29.Odmówienie litanii: do **Najświętszego Imienia Jezus**, do **Najświętszego Serca Pana Jezusa**, do **Najdroższej Krwi Chrystusa Pana**, **Loretańska** do Najświętszej Maryi Panny, do **świętego Józefa**, do **Wszystkich Świętych** - **odpust częściowy**.
- 30.Odmówienie kantyku: **Magnificat** - **odpust częściowy**.
- 31.Odmówienie modlitwy: **Maryjo, Matko łaski, Matko miłosierdzia. Broń mnie od wroga i przyjmij w godzinę śmierci** - **odpust częściowy**.
- 32.Odmówienie modlitwy: **Pomnij, o Najświętsza Panno Maryjo** (modlitwa św. Bernarda) - **odpust częściowy**.
- 33.Odmówienie **Psalmu 51(50): Zmiłuj się...** - **odpust częściowy**.
- 34.Uczestnictwo w publicznie odprawianej nowennie przed Bożym Narodzeniem, Zesłaniem Ducha Świętego i Niepokalanym Poczęciem - **odpust częściowy**.
- 35.Posługiwanie się przedmiotami pobożności (krucyfiksem, krzyżem, różańcem, szkaplerzem, medalikiem), jeśli są pobłogosławione przez **Papieża**, ewentualnie przez **biskupa** - **odpust zupełny**, jeśli w uroczystość świętych Apostołów Piotra i Pawła, odmówimy wyznanie wiary (jakiegokolwiek formułę); natomiast posługując się tymi przedmiotami pobłogosławionymi przez kapłana lub diakona - **odpust częściowy**.
- 36.Odmawianie Małych Oficjów: **O męce Pańskiej**, o Najświętszym Sercu Pana Jezusa, o **Matce Bożej**, o **Niepokalanym Poczęciu**, o **św. Józefie** - **odpust częściowy**.
- 37.Odmówienie zatwierdzonej przez władzę kościelną modlitwy o powołania kapłańskie i zakonne - **odpust częściowy**.
- 38.Odprawienie modlitwy myślniej (rozmyślenia) - **odpust częściowy**.
- 39.Odmówienie modlitwy za Papieża: Wezwanie: **Módlmy się za Papieża naszego...** Odpowiedź: **Niech go Pan strzeże, zachowa przy życiu, darzy szczęściem na ziemi i broni przed nieprzyjaciółmi** - **odpust częściowy**.
- 40.Odmówienie modlitwy: **O święta ucztu...** - **odpust częściowy**.
- 41.Stuchanie przepowiadanego Słowa Bożego (kazania) - **odpust częściowy**; wysłuchanie kilku nauk w czasie misji oraz uczestnictwo w uroczystym ich zakończeniu - **odpust zupełny**.
- 42.Pierwsza komunie św. - **odpust zupełny** zyskują ci, którzy po raz pierwszy przystępują do komunii św. lub pobożnie uczestniczą w tej uroczystości.
- 43.Sprawowanie i uczestnictwo we Mszy św. prymicyjnej - **odpust zupełny**.
- 44.Odmówienie: **Modlitwy o jedność Kościoła** - **odpust częściowy**.
- 45.Uczestnictwo w miesięcznym dniu skupienia - **odpust częściowy**.
- 46.Odmówienie modlitwy: **Wieczny odpoczynek** - **odpust częściowy**.

47. Odmówienie modlitwy: **Racz Panie nagrodzić życiem wiecznym wszystkich, którzy nam dobrze czynią dla imienia Twego - odpust cząstkowy.**
48. Odmówienie **różańca** w kościele, kaplicy publicznej, w rodzinie, we wspólnocie zakonnej, w pobożnym stowarzyszeniu (wystarczy odmówić tylko jedną część różańca) - **odpust zupełny**; natomiast odmówienie poza tymi miejscami lub wspólnotami - **odpust cząstkowy.**
49. Sprawowanie i uczestnictwo we Mszy św. jubileuszowej z okazji 25-, 50-, 60-lecia kapłaństwa - **odpust zupełny.**
50. Czytanie Pisma Świętego przez pół godziny - **odpust zupełny**; natomiast w krótszym czasie - **odpust cząstkowy.**
51. Odmówienie: **Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia...** - **odpust cząstkowy.**
52. Odmówienie: **Święta Maryjo, przybądź z pomocą biednym - odpust cząstkowy.**
53. Odmówienie modlitwy: **Święci Apostołowie Piotrze i Pawle...** - **odpust cząstkowy.**
54. W dniu liturgicznego obchodu świętego odmówienie modlitwy mszalnej (kolekty) lub innej, zatwierdzonej ku czci danego świętego - **odpust cząstkowy.**
55. Pobożne przeżegnanie się i wypowiedzenie słów: **W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.** - **odpust cząstkowy.**
56. Nawiedzenie kościołów stacyjnych w Rzymie - **odpust cząstkowy**; natomiast uczestniczenie w tych kościołach w świętych czynnościach - **odpust zupełny.**
57. Odmówienie modlitwy: **Pod Twoją obronę - odpust cząstkowy.**
58. Nawiedzenie kościoła (jednorazowo), w którym trwa Synod diecezjalny i odmówienie tam Ojcze nasz i Wierzę - **odpust zupełny.**
59. Odmówienie: **Przed tak wielkim Sakramentem...** podczas liturgii Wieczerzy Pańskiej po Mszy św. (w Wielki Czwartek) i w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (Boże Ciała) - **odpust zupełny**; w innym czasie - **odpust cząstkowy.**
60. Publiczne odmówienie hymnu: **Ciebie Boga...** (Te Deum) w ostatnim dniu roku - **odpust zupełny**; w innym czasie (nawet prywatnie odmawiając) - **odpust cząstkowy.**
61. Publiczne odmówienie hymnu: **Przyjdź Duchu Święty** (Veni Creator) w Nowy Rok i w uroczystość zesłania Ducha Świętego - **odpust zupełny**; w pozostałe dni (nawet prywatnie odmawiając) - **odpust cząstkowy.**
62. Odmówienie modlitwy: **Przyjdź Duchu Święty, napelnij serca wiernych Twoich i ogień miłości w nich zapal - odpust cząstkowy.**
63. Odprawienie **Drogi Krzyżowej** - warunki:
 - odprawić przed stacjami Drogi Krzyżowej;
 - musi być 14 krzyżyków;
 - rozważanie Męki i Śmierci Chrystusa (nie jest konieczne rozmyślanie o poszczególnych tajemnicach każdej stacji);
 - wymaga się przechodzenia od jednej stacji do drugiej (przy publicznym odprawianiu wystarczy, aby prowadzący przechodził, jeśli wszyscy wierni nie mogą tego czynić);
 - "przeszkodzeni" mogą przez pół godziny pobożnie czytać i rozważać o Męce i Śmierci Chrystusa - **odpust zupełny.**
64. Odmówienie modlitwy: **Nawiedz ten dom** (Liturgia Godzin: Komplet po Nieszporach uroczystości) - **odpust cząstkowy.**
65. Nawiedzenie kościoła parafialnego: w święto tytułu lub 2 sierpnia, kiedy to przypada odpust "Porcjunkuli"; należy wtedy odmówić *Ojcze nasz* i *Wierzę* - **odpust zupełny.**
66. Nawiedzenie kościoła i ołtarza w dniu poświęcenia (dawnej konsekracji) i odmówienie tam Ojcze nasz i Wierzę - **odpust zupełny**
67. Nawiedzenie kościoła lub kaplicy we **Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych** (2 listopada) i odmówienie tam *Ojcze nasz* i *Wierzę* - **odpust zupełny**
68. Nawiedzenie kościoła lub kaplicy zakonników w święto ich założyciela i odmówienie tam Ojcze nasz i Wierzę - **odpust zupełny**
69. Nawiedzenie kościoła lub kaplicy w czasie trwania wizytacji pasterskiej - **odpust cząstkowy**; natomiast uczestniczenie tam w świętych czynnościach, którym przewodniczy wizytator - **odpust zupełny**
70. Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych podczas liturgii Wigilii Paschalnej lub w rocznicę swego chrztu - **odpust zupełny.**
 natomiast odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych przy pomocy jakiegokolwiek formuły w innym czasie - **odpust cząstkowy.**
- Odpusty zatwierdzone dla **Polski**:
1. Uczestnictwo w nabożeństwie **Gorzkich żalów** jeden raz w okresie Wielkiego Postu w jakimkolwiek kościele na terenie Polski - **odpust zupełny.**
 2. Od stycznia 2002 r. za pobożne odmówienie **Koronki do Miłosierdzia Bożego** w kościele lub kaplicy wobec Najświętszego Sakramentu Eucharystii, publicznie wystawionego lub też przechowywanego w tabernakulum - **odpust zupełny.**
 3. Nawiedzenie bazyliki mniejszej w następujące dni:
 - w uroczystość Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca).
 - w święto tytułu;
 - w święto "Porcjunkuli" (2 sierpnia);
 - jeden raz w ciągu roku w dniu określonym według uznania
 - **odpust zupełny**

Ks. JACEK NOWAK SAC (za Królową Apostołów nry 5 i 6 z 1994 roku)